

**Retningslinjer for samordning av ekstern informasjon
ved nasjonale sykdomsutbrudd i befolkningen
som kan skyldes smitte fra næringsmidler eller andre kilder
under Mattilsynets forvaltning**

Oppdatert versjon 14.09.2013

Forkortinger; FHI=Folkehelseinstituttet, MT = Mattilsynet, Hdir = Helsedirektoratet, FAQ = Frequently asked questions

Før milepæl 1: Det har oppstått mistanke om at det pågår et nasjonalt sykdomsutbrudd i befolkningen som kan skyldes smitte fra næringsmidler eller en annen kilde under Mattilsynets forvaltning

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
FHI har kommunikasjonsansvar for hva som gjøres for å avgjøre om det er et utbrudd, og dernest om utbruddet er nasjonalt.	<p>Gjøre publikum kjent med at noen har blitt syke og at myndighetene jobber med saken.</p> <p>Fortelle publikum hva de eventuelt kan gjøre dersom de er syke: (1) melde fra slik at omfanget av problemet kan kartlegges, (2) søke behandling, (3) unngå å smitte andre.</p> <p>Gi publikum generelle råd om hvordan de kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p> <p>Gjøre publikum kjent med hva som gjøres og hvem som gjør hva.</p> <p>Skape forståelse for at oppklaringsarbeidet tar tid og for at det ikke er sikkert at smitekilden blir funnet. Mange utbrudd blir aldri oppklart.</p>	Faktainformasjon.	<p>Bistår FHI og helsemyndighetene (lokalt og/eller sentralt) med å utrede saken.</p> <p>Vise til FHIs nettsider.</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om sykdommen og om et mulig utbrudd.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemikurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Informasjon om hva publikum kan gjøre dersom de er syke.</p> <p>Generelle råd om hvordan folk kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p> <p>FHI utreder saken: Undersøker om det er et nasjonalt utbrudd og starter i så fall arbeidet med å finne smitekilden.</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med Mattilsynet</p>	<p>Respektive nettsider og sosiale medier.</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Gjensidig orientering mellom MT og FHI.</p> <p>Info FHI vurderer behov for kontakt med helsetjenesten for å gi best mulig pasientinformasjon.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p>

Milepæl 1: Folkehelseinstituttet har fastslått at det pågår et nasjonalt sykdomsutbrudd i befolkningen som sannsynligvis skyldes smitte fra næringsmidler eller en annen kilde under Mattilsynets forvaltning. Mattilsynet, Hdir og andre berørte organisasjoner er varslet.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p>	<p>Beskrive utbruddets omfang og alvorlighet. Beskrive sykdommen.</p> <p>Fortelle publikum hva de eventuelt kan gjøre dersom de er syke: (1) melde fra slik at omfanget av problemet kan kartlegges og bidra til oppklaringen, (2) søke behandling, (3) unngå å smitte andre.</p> <p>Gi publikum generelle råd om hvordan de kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p> <p>Gjøre publikum kjent med ev. usikkerhetsmomenter</p> <p>Formidle at det letes bredt og at det er mange muligheter så tidlig i oppklaringsarbeidet.</p> <p>Skape forståelse for at oppklaringsarbeidet tar tid og for at det ikke er sikkert at smitekilden blir funnet. Mange utbrudd blir aldri oppklart.</p> <p>Formidle hva som gjøres videre og hvem som gjør hva. Forklare hvordan vi danner hypoteser om smitekilden.</p>	<p>Det pågår et nasjonalt sykdomsutbrudd i befolkningen som sannsynligvis skyldes smitte fra næringsmidler eller en annen kilde Mattilsynet forvalter.</p> <p>Det er for tidlig å si noe om årsaken til utbruddet. Det legges opp en bred etterforskning der alle muligheter holdes åpne.</p> <p>Internasjonale nettverk er koblet inn og vil bistå med råd.</p> <p>Matsmittekomiteen er orientert for å kunne gi råd til Folkehelseinstituttet og Mattilsynet i det videre oppklaringsarbeidet.</p> <p>Oppklaringsarbeidet kan ta tid, mange utbrudd oppklares aldri.</p> <p>Mattilsynet leder, organiserer og koordinerer oppklaringsarbeidet i matkjeden, i samarbeid med forvaltningsstøtteinstitusjonene og andre.</p> <p>Folkehelseinstituttet leder og koordinerer oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p> <p>Generelle råd om hvordan folk kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p>	<p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om utbruddet.</p> <p>Pasientinformasjon som epidemi-kurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Informasjon om sykdommen.</p> <p>Informasjon om hva publikum kan gjøre dersom de er syke.</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Spørsmål om matvarer/produkter henvises til MT.</p>	<p>Identiske felles budskap på respektive nettsider og i sosiale medier, med eventuelle egne tillegg og gjensidig lenke.</p> <p>Felles pressekonferanse hvis svært alvorlig utbrudd og/eller stor medieinteresse (vurdere om dette er hensiktsmessig)</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Info i MT og FHI jobber tett sammen om budskap til nett og media og håndtering av media. Vurderer å etablere faste statusmøter for informasjonskoordinering</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p> <p>Info FHI vurderer samarbeid med helsetjenesten om informasjon om sykdommen og hvilke forholdsregler publikum skal ta.</p>

Mellom milepæl 1 og 2: Det er gjort kjent at det er et nasjonalt sykdomsutbrudd i befolkningen som kan skyldes smitte fra næringsmidler eller en annen kilde under Mattilsynets forvaltning. Vi kartlegger situasjonen og samler informasjon, men har ingen klare hypoteser.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjons-Mål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet. Resultater fra laboratorieanalyser og andre bestilte bidrag til oppklaringsarbeidet skal kommuniseres til oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI). Resultatene skal ikke offentliggjøres uten at dette er avtalt og koordinert med oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI).</p>	<p>Gi publikum best mulig informasjon om utviklingen i saken.</p> <p>Fortelle publikum hva de eventuelt kan gjøre dersom de er syke: (1) melde fra slik at omfanget av problemet kan kartlegges og bidra til oppklaringen, (2) søke behandling, (3) unngå å smitte andre.</p> <p>Gi publikum generelle råd om hvordan de kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p> <p>Gjøre publikum kjent med ev. usikkerhetsmomenter og at det er for tidlig å trekke konklusjoner så tidlig i oppklaringsarbeidet.</p> <p>Skape forståelse for at oppklaringsarbeidet tar tid og for at det ikke er sikkert at smitekilden blir funnet. Mange utbrudd blir aldri oppklart.</p> <p>Gjøre publikum kjent med hva som gjøres videre og hvem som gjør hva. Hvordan går vi frem for å danne hypoteser?</p> <p>Skape forståelse for at det er virksomhetene som har ansvaret for at produktene er trygge, ikke Mattilsynet.</p>	<p>Det er foreløpig ingen sikre spor.</p> <p>Går bredt ut for å finne mulige smitekilder.</p> <p>Oppklaringsarbeidet kan ta tid, mange utbrudd oppklares aldri.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p> <p>Generelle råd om hvordan folk kan unngå å bli smittet (kjøkkenhygiene etc.)</p>	<p>Beskrive hva som eventuelt gjøres i matkjeden (prøvetaking, sporing etc.)</p> <p>Virksomhetene har ansvaret for at produktene er trygge.</p> <p>Samarbeider tett med FHI</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om hvordan utbruddet utvikler seg.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemikurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Informasjon om sykdommen.</p> <p>Informasjon om hva publikum kan gjøre dersom de er syke.</p> <p>Beskrive arbeidet i befolkningen for å finne smitekilden (intervjuer etc.).</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Forklare hvordan vi jobber, hva vi gjør, vise til rutiner for oppklaring av utbrudd i Utbruddshåndboka (Smittevern 17). Forklare at først gjør vi pilotintervjuer for å danne hypoteser, deretter intervjuer vi pasienter og kontrollerer for å teste hypotesene.</p> <p>Spørsmål om matvarer/produkter henvises til MT.</p>	<p>Respektive nettsider og i sosiale medier.</p> <p>Media, i form av å besvare medie-henvendelser.</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Gjensidig orientering info MT og FHI, ev faste koordineringsmøter hvis det er besluttet ved milepæl 1.</p> <p>MT og FHI blir enige om felles budskap som begge kan framføre</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p> <p>Info FHI fortsetter eventuelt igangsatt samarbeid med helsetjenesten.</p>

Milepæl 2: Det er formulert hypoteser om mulige smittekilder. Hypotesene må prøves ut før man kan være sikker. Under enkelte utbrudd vurderes risikoen som så stor at man allerede på dette stadiet velger å handle på mistanke. Milepælen dekker også neste skritt i oppklaringen: Mistanken mot en eller flere smittekilder er styrket. Det gjenstår fortsatt mer arbeid før man kan være helt sikker, men Mattilsynet iverksetter tiltak basert på den styrkede mistanken.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet. Resultater fra laboratorieanalyser og andre bestilte bidrag til oppklaringsarbeidet skal kommuniseres til oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI). Resultatene skal ikke offentliggjøres uten at dette er avtalt og koordinert med oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI).</p>	<p>Introdusere et begrepsapparat (arbeide med flere parallelle spor, identifisere nye spor, noen spor sjekkes ut av saken, oppklaring = både å finne smittekilden og hvordan den ble forurenset, risiko, handle på mistanke).</p> <p>Publikum skal være best mulig informert om utviklingen i saken, inkl. ev. usikkerhetsmomenter.</p> <p>Gi publikum samordnet informasjon slik at de kan ta eventuelle <i>spesifikke</i> forholdsregler for å unngå å bli smittet.</p> <p>Unngå å spre unødig frykt.</p> <p>Gjenta at det er for tidlig å trekke konklusjoner så tidlig i oppklaringsarbeidet.</p> <p>Skape forståelse for at oppklaringsarbeidet tar tid og for at det ikke er sikkert at smittekilden blir funnet. Mange utbrudd blir aldri oppklart.</p> <p>Gjøre publikum kjent med hva som gjøres videre og hvem som gjør hva.</p> <p>Skape forståelse for at det er virksomhetene som har ansvaret for at produktene er trygge, ikke Mattilsynet.</p>	<p>Status for oppklaringsarbeidet. FHI og MT samarbeidet tett.</p> <p>Fortelle om faktagrunnlaget for de viktigste sporene. Være tydelig på at det er snakk om mistanke, og at en utredning av andre mulige smittekilder fortsetter.</p> <p>Informasjon om hvilke produkter det gjelder.</p> <p>Gjenta informasjon om sykdommen.</p> <p>Hva bør publikum gjøre og hvilke forholdsregler skal de ta for å unngå å bli smittet. For eksempel: la være å spise navngitte produkter, kjøkkenhygiene, tilberedning av mat.</p> <p>Hvem som svarer på hva.</p> <p>Oppklaringsarbeidet kan ta tid, mange utbrudd oppklares aldri.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p>	<p>Samarbeider tett med FHI</p> <p>Beskrive hva som gjøres i matkjeden (prøvetaking, sporing etc.)</p> <p>Virksomhetene har ansvaret for at produktene er trygge.</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om hvordan utbruddet utvikler seg.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemi-kurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Beskrive arbeidet i befolkningen for å finne smittekilden (intervjuer etc.).</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelse-tjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Forklare hvordan vi jobber for å prøve ut hypoteser i hht Utbruddshåndboka (Smittevern 17) og lage nye hypoteser.</p> <p>Spørsmål om matvarer/produkter henvises til MT.</p>	<p>Identiske felles budskap på respektive nettsider og i sosiale medier, med eventuelle egne tillegg og gjensidig lenke. Vurdere behov for FAQ</p> <p>Felles pressekonferanse hvis svært alvorlig utbrudd og/eller stor medieinteresse (vurderes).</p> <p>Publikums-telefon dersom det vurderes som hensiktsmessig.</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Info i MT og FHI jobber tett sammen om budskap til nett og media og håndtering av media.</p> <p>Info MT tar etter behov kontakt med info hos produsenter, omsetningsleddene, bransjeorganisasjonene, Forbrukerrådet og eventuelle andre, for å få til effektiv forbrukerinformasjon.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p>

Mellom milepæl 2 og 3: En eller flere hypoteser prøves ut. Tiltak på mistanke eller på styrket mistanke er evt. satt i verk. Sannsynligvis utålmodighet blant media og forbrukere. Vi blir konfrontert med hypoteser og teorier som vi må svare på.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet. Resultater fra laboratorieanalyser og andre bestilte bidrag til oppklaringsarbeidet skal kommuniseres til oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI). Resultatene skal ikke offentliggjøres uten at dette er avtalt og koordinert med oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI).</p>	<p>Fortsatt konsekvent bruk av begrepsapparatet (arbeide med flere parallelle spor, identifisere nye spor, noen spor sjekkes ut av saken, oppklaring = både å finne smitekilden og hvordan den ble forurenset, risiko, handle på mistanke).</p> <p>Gi publikum best mulig informasjon om utviklingen i saken, inkl. evt. usikkerhetsmomenter.</p> <p>Gi publikum samordnet informasjon slik at de kan ta eventuelle <i>spesifikke</i> forholdsregler for å unngå å bli smittet.</p> <p>Gjøre publikum kjent med at én eller flere hypoteser er under utprøving, og at det for tidlig å konkludere.</p> <p>Unngå å spre unødig frykt.</p> <p>Skape forståelse for at oppklaringsarbeidet tar tid og for at det ikke er sikkert at smitekilden blir funnet. Mange utbrudd blir aldri oppklart.</p> <p>Gjøre publikum kjent med hva som gjøres videre og hvem som gjør hva.</p> <p>Skape forståelse for at det er virksomhetene som har ansvaret for at produktene er trygge, ikke Mattilsynet.</p>	<p>Slik kan publikum unngå å bli smittet. For eksempel: la være å spise navngitte produkter, kjøkkenhygiene, tilberedning av mat.</p> <p>Går fortsatt bredt ut for å finne mulige smitekilder.</p> <p>Løpende informasjon om alle spor.</p> <p>Oppklaringsarbeidet kan ta tid, mange utbrudd oppklares aldri.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p>	<p>Praktisk info om hvordan bransjen skal forholde seg.</p> <p>Beskrive hva som gjøres i matkjeden (prøvetaking, sporing, samarbeid med bransjen etc.)</p> <p>Virksomhetene har ansvaret for at produktene er trygge</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om hvordan utbruddet utvikler seg.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemi-kurver, ikke om enkelttilfeller.</p> <p>Beskrive hva som gjøres i befolkningen (intervjuer etc.)</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjeneste, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Forklare hvordan vi jobber, hva vi gjør, henviser til rutiner for oppklaring av matbårne utbrudd, Utbruddshåndboka (Smittevern 17).</p> <p>Spørsmål om matvarer/produkter henvises til MT.</p>	<p>Respektive nettsider od sosiale medier.</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Gjensidig orientering info MT og FHI. Faste koordineringsmøter hvis det er besluttet ved milepæl 1, evt. vurdere å etablere slike møter ved behov.</p> <p>MT og FHI blir enige om felles budskap som begge kan framføre.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p> <p>Info FHI fortsetter eventuelt igangsatt samarbeid med helsetjenesten om best mulig pasientinformasjon.</p>

Milepæl 3: Smittekilden er identifisert med stor grad av sikkerhet, basert på en eller flere av følgende resultater: (1) FHI har utført en utvidet kasus-kontroll-undersøkelse som utpeker smittekilden. (2) MT har funnet det aktuelle smittestoffet i den mistenkte kilden og FHI har fastslått at det er samme stamme som hos pasientene. (3) MT har gjort inspeksjoner og prøvetaking som utpeker smittekilden selv om smittestoffet ikke er påvist der. (4) Spesifikke tiltak rettet mot smittekilden har virket. Det gjenstår fortsatt en del arbeid for å avdekke årsaken til at smittekilden ble forurenset. Utbruddet er ikke endelig oppklart.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet. Resultater fra laboratorieanalyser og andre bestilte bidrag til oppklaringsarbeidet skal kommuniseres til oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI). Resultatene skal ikke offentliggjøres uten at dette er avtalt og koordinert med oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI).</p>	<p>Fortsatt konsekvent bruk av begrepsapparatet (arbeide med flere parallelle spor, identifisere nye spor, noen spor sjekkes ut av saken, oppklaring = både å finne smittekilden og hvordan den ble forurenset, risiko, handle på mistanke).</p> <p>Publikum skal være best mulig informert om hva funnet innebærer, inkl. evt. usikkerhetsmomenter.</p> <p>Publikum skal kunne ta nødvendige spesifikke forholdsregler for å unngå å bli smittet.</p> <p>Dersom der fremdeles er uavklarte spor, skal publikum gjøres kjent med dette.</p> <p>Unngå å spre unødig frykt.</p> <p>Skape forståelse for at resten av oppklaringsarbeidet kan ta tid. Dette arbeidet består i å finne årsaken til at den smittekilden som nå er identifisert, ble forurenset. I mange utbrudd blir ikke denne årsaken funnet.</p> <p>Publikum skal gjøres kjent med hva som gjøres videre og hvem som gjør hva.</p> <p>Skape forståelse for at det er virksomhetene som har ansvaret for at produktene er trygge, ikke Mattilsynet.</p>	<p>Smittekilden er identifisert med stor grad av sikkerhet basert på en eller flere av pkt. 1-4 i headingen.</p> <p>Det gjenstår fortsatt en del arbeid for å avdekke årsaken til at smittekilden ble forurenset. Vi finner kanskje aldri ut hvor i matkjeden smitten stammer fra.</p> <p>Utbruddet er ikke endelig oppklart før vi har funnet årsaken til at smittekilden ble forurenset. Dette arbeidet kan ta tid. I mange utbrudd blir ikke denne årsaken funnet.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p> <p>Slik kan publikum unngå å bli smittet. For eksempel: la være å spise navngitte produkter, kjøkkenhygiene, tilberedning av mat.</p>	<p>Praktisk info om hvordan publikum og bransjen skal forholde seg.</p> <p>Beskrive hva som gjøres i matkjeden (prøvetaking, sporing i produksjons- og distribusjonskjeden for smittekilden, etc.)</p> <p>Virksomhetene har ansvaret for at produktene er trygge.</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om hvordan utbruddet utvikler seg.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemikurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Beskrive hva som gjøres i befolkningen (intervjuer etc.)</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Hvordan vi jobber, hva vi gjør, henviser til rutiner for oppklaring av matbårne utbrudd, Utbruddshåndboka (Smittevern 17).</p> <p>Spørsmål om matvarer/ produkter henvises til MT.</p>	<p>Identiske felles budskap på respektive nettsider og i sosiale medier, med eventuelle egne tillegg og gjensidig lenke.</p> <p>Felles pressekonferanse hvis svært alvorlig utbrudd og/ eller stor medieinteresse (vurdere om det er hensiktsmessig).</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helsetjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Organisasjonene blir enige om hvem som framfører budskapet og samarbeider om budskap til nett og media.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p>

Mellom milepæl 3 og 4: Smittekilden er tidligere identifisert med stor grad av sikkerhet. Det gjenstår fortsatt en del arbeid for å avdekke årsaken til at smittekilden ble forurenset. Utbruddet er ikke endelig oppklart.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/ Samhandling
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden. FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet. Resultater fra laboratorieanalyser og andre bestilte bidrag til oppklaringsarbeidet skal kommuniseres til oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI). Resultatene skal ikke offentliggjøres uten at dette er avtalt og koordinert med oppdragsgiver (Mattilsynet eller FHI).</p>	<p>Skape forståelse for at flere spor må følges helt ut før de kan lukkes, og at dette tar tid.</p> <p>Fortsatt konsekvent bruk av begrepsapparatet (arbeide med flere parallelle spor, identifisere nye spor, noen spor sjekkes ut av saken, oppklaring = både å finne smittekilden og hvordan den ble forurenset, risiko, handle på mistanke).</p> <p>Gi publikum best mulig informasjon om utviklingen i saken, inkl. evt. usikkerhetsmomenter.</p> <p>Gjøre publikum kjent med hva som gjøres videre og hvem som gjør hva.</p>	<p>Det er flere spor i saken som må følges helt ut og avklares før de eventuelt kan avsluttes.</p> <p>Oppklaringsarbeidet kan ta tid, mange matbårne utbrudd oppklares aldri.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p>	<p>Noe om kompleksiteten i sporingsarbeidet i matkjeden?</p> <p>Ved behov å gjenta praktisk info om hvordan publikum og bransjen skal forholde seg.</p> <p>Spørsmål om pasienter henvises til FHI.</p>	<p>Informasjon om hvordan utbruddet utvikler seg.</p> <p>Pasientinformasjon i form av epidemikurver, ikke informasjon om enkelttilfeller.</p> <p>Gjenta informasjon om sykdommen.</p> <p>Løpende dialog med helsemyndighetene (kommunehelsetjenesten, Hdir).</p> <p>Samarbeider tett med MT.</p> <p>Hvordan vi jobber, hva vi gjør, henviser til rutiner for oppklaring av matbårne utbrudd, se Utbruddshåndboka (Smittevern 17).</p> <p>Spørsmål om matvarer/produkter henvises til MT.</p>	<p>Respektive nettsider og sosiale medier.</p> <p>Evt. elektroniske nyhetsbrev, brev og lignende for å nå spesielle målgrupper (helse-tjeneste, bransje, osv).</p>	<p>Gjensidig orientering info MT og FHI, ev faste koordineringsmøter hvis det er besluttet ved milepæl 1.</p> <p>MT og FHI blir enige om felles budskap som begge kan framføre</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p> <p>Info FHI fortsetter eventuelt igangsatt samarbeid med helsetjenesten.</p>

Milepæl 4: Saken avsluttes, enten fordi: (1) Både smitekilden og årsaken til at den ble forurenset er funnet, (2) Smittekilden er funnet, men årsaken til kontaminasjonen har ikke latt seg avdekke, eller (3) MT og FHI erkjenner at smitekilden ikke vil bli funnet og følgelig heller ikke årsaken til at den ble forurenset.

Kommunikasjonsroller	Kommunikasjonsmål	Felles budskap	Budskap MT	Budskap FHI	Kanal	Samordning/samhandling
Hvis oppklaring (punktene (1) eller (2) i overskriften):						
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet.</p>	<p>Skape forståelse for at saken avsluttes, fordi utbruddet er oppklart, så langt det har latt seg gjøre.</p>	<p>Anser saken som løst.</p> <p>Faktaboks om de ulike aktørenes roller og rutiner.</p>	<p>Fastslår årsaken til at smitekilden ble forurenset (dersom denne årsaken er funnet).</p> <p>Beskrive tiltak som er iverksatt i matkjeden for å korrigere de forhold som forårsaket utbruddet, for å hindre at dette skjer igjen.</p> <p>Oppsummere oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p>	<p>Oppsummere oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p>	<p>Respektive nettsider og sosiale medier.</p> <p>Felles pressekonferanse hvis svært alvorlig utbrudd og/eller stor medieinteresse (vurdere om det er hensiktsmessig).</p>	<p>Info i MT og FHI jobber tett sammen om budskap til nett og media.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p>
Hvis ikke oppklaring (punkt (3) i overskriften):						
<p>MT har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p> <p>FHI har selvstendig kommunikasjonsansvar for oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p> <p>Forvaltningsstøtteinstitusjonene kommuniserer sine roller i arbeidet.</p>	<p>Skape forståelse for at saken avsluttes, fordi MT og FHI erkjenner at utbruddet ikke vil bli oppklart.</p>	<p>Vi har ikke funnet smitekilden og dermed heller ikke årsaken til at den ble forurenset.</p> <p>Dette er et vanlig utfall ved etterforskning av utbrudd. Mange utbrudd oppklares aldri.</p>	<p>Oppsummere oppklaringsarbeidet i matkjeden.</p>	<p>Oppsummere oppklaringsarbeidet i befolkningen.</p>	<p>Respektive nettsider og sosiale medier.</p> <p>Felles pressekonferanse hvis svært alvorlig utbrudd og/eller stor medieinteresse (vurdere om det er hensiktsmessig).</p>	<p>Info i MT og FHI jobber tett sammen om budskap til nett og media.</p> <p>Info FHI og info MT orienterer info i respektive departementer, Hdir og andre samarbeidende organisasjoner.</p>

